

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/7/2016
Identifikačné číslo spisu:	3213010121
Dátum vydania rozhodnutia:	17.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3213010121.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 17. mája 2016 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovarsyho a JUDr. Štefana Harabina v trestnej veci proti obvinenému K. S. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 2To/15/2014 zo dňa 11. marca 2014 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného K. S. s a o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 3T 13/2013 z 8. januára 2014 bol obvinený K. S. uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. na tom skutkovom základe ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Za to mu bol podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. s prihliadnutím na § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák. a § 39 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody na deväť rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom strázenia (podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák.).

Súčasne bol obvinenému podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 78 ods. 1 Tr. zák. uložený aj ochranný dohľad na jeden rok.

Proti tomuto rozsudku podali obvinený a prokurátorka Krajskej prokuratúry v Trenčíne odvolania.

Obvinený sa svojím odvolaním domáhal zmeny napadnutého rozsudku, pretože podľa jeho názoru

nebolo jednoznačne preukázané, že kupoval alebo prechovával pervitín a tento predával tretím osobám. Namietal, že bol odsúdený na základe výpovedí nedôveryhodných svedkov, ktorých výsluchy boli vykonané nezákonným spôsobom. Svojimi výpoveďami sa totiž priznali k spáchaniu vlastnej trestnej činnosti, pričom im nebolo vznesené obvinenie. Na hlavnom pojednávaní okresného súdu boli ich výpovede z prípravného konania prečítané, pričom sa jednalo o výpovede urobené pred vznesením obvinenia.

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 11. marca 2014 sp. zn. 2To/15/2014 podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného ako aj prokurátorky ako nedôvodné zamietol.

Následne obvinený podal proti uzneseniu krajského súdu prostredníctvom obhajcu dovolanie, uplatniac dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por. teda, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom ako aj, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V odôvodnení dovolania obvinený uviedol, že odsudzujúce rozhodnutia považuje za nezákonné, pretože sú založené na nezákonne vykonaných dôkazoch, konkrétne na výpovediach svedkov Z. E., S. S., Y. E. a L. I., ktoré boli vykonané „pod psychickým nátlakom“, pretože inak hrozilo trestne stíhanie im.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený odôvodňoval tým, že bol odsúdený zo spáchania trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. ako díler, avšak takáto činnosť zo žiadneho dôkazu nevyplyvala. V jeho bydlisku nebola vykonaná domová prehliadka.

V doplnení dovolania zo dňa 26. februára 2015, doručenom Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou 3. marca 2015 obhajca obvineného na základe požiadavky dovolacieho súdu zosúladiť obsah dovolania s ustanoveniami Trestného poriadku.

Na základe vyššie uvedených dôvodov dovolateľ navrhol aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 11. marca 2014, sp. zn. 2To 15/2014 bol porušený zákon v jeho neprospech, následne aby toto rozhodnutie ako aj rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 8. januára 2014, sp. zn. 3T 13/2013 zrušil a aby prikázal súdu prvého stupňa vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

Prokurátorka Krajskej prokuratúry Trenčín vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedla, že dovolanie považuje za nedôvodné, pretože uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Tr. por. nenapĺňa. Prezentovala názor, že všetky vo veci vykonané dôkazy boli vykonané správne a v súlade so zákonom, tak ako to konštatovali vo veci konajúce súdy. V zmysle § 371 ods. 1 pís. i/ Tr. por. možno posudzovať právne otázky a nie správnosť a úplnosť zistenia skutkového stavu. V dovolaní obvinený hodnotí dôkazy, ktoré boli vo veci vykonané, a ktoré neboli vyhodnotené v jeho prospech, pričom v dovolaní predložil vlastné hodnotenia dôkazov s cieľom, aby boli hodnotené v jeho prospech.

Z uvedených dôvodov prokurátorka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol z dôvodu, že je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Na takto uvedenej argumentácii a návrhu prokurátorka krajskej prokuratúry zotrvala aj vo svojom vyjadrení k doplnenému dovolaniu obvineného.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou, a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Trenčíne ako odvolacieho súdu, ktorým bolo zamietnuté odvolanie obvineného K. S. podané proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol uznaný vinným a bol mu uložený trest. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným prostredníctvom obhajcu, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. K podaniu dovolania došlo včas na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou, t. j. zákonnej lehote a v mieste podľa § 370 Tr. por.

Najvyšší súd ako súd dovolací zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou, v zákonnej lehote a na mieste, kde ho možno podať ale súčasne aj to, že ho treba odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo nie je prípustné (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napadané, tak aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinený poukazuje na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. a podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda na to, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a tiež na to, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Najvyšší súd sa musí teda vysporiadať s dovolacími námietkami obvineného, v rámci ktorých spochybňuje zákonný priebeh vykonania niektorých dôkazov, konkrétne postup pri výsluchu svedkov Z. E., S. S., Y. E. a L. I., resp. namieta nevykonanie ďalších dôkazov a domáha sa preto zrušenia rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou ako aj uznesenia Krajského súdu v Trenčíne, ktorými bol právoplatne uznaný vinným a bol mu uložený trest.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. g/ Tr. por., je že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Z obsahu relevantného spisového materiálu vyplýva, že trestné stíhanie bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začaté vo veci dňa 29. januára 2013 a vznesené obvinenie obvinenému K. S. podľa § 206 ods. 1 Tr. por. dňa 14. februára 2013.

Svedok Z. E. v posudzovanej veci v procesnom postavení svedka bol vypočutý v prípravnom konaní 12. februára 2013 a následne 27. marca 2013 (i za prítomnosti obhajcu), kedy v plnom rozsahu zotrval na obsahu svojej skoršej výpovede. Na hlavnom pojednávaní okresného súdu bol vypočutý 13. augusta 2013. Postupom podľa § 264 ods. 1 Tr. por. bola prečítaná jeho výpoveď z 12. februára 2013.

Svedok S. S. bol v prípravnom konaní vypočutý 20. februára 2013 a následne dňa 5. marca 2013 (za prítomnosti obhajcu). Na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa bol vypočutý 13. augusta 2013 a postupom podľa § 264 ods. 1 Tr. por. na vysvetlenie rozporov bola prečítaná jeho skoršia výpoveď z 20. februára 2013.

Svedok Y. E. bol v prípravnom konaní vypočutý 26. marca 2013 a na hlavnom pojednávaní 13. augusta 2013.

Svedkyňa L. I. bola v prípravnom konaní vypočutá 20. februára 2013 a na hlavnom pojednávaní okresného súdu 8. januára 2014, na ktorom bola postupom podľa § 264 ods. 1 Tr. por. prečítaná jej skoršia výpoveď z 20. februára 2013.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k tejto časti dovolacej argumentácie obvineného poznamenáva, že procesný postup pri výsluchu uvedených svedkov či už v štádiu prípravného konania alebo na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa bol lege artis a nie je možné mu nič vytknúť. Zo zápisníc o výsluchu

svedkov pred vyšetrovateľom resp. na hlavnom pojednávaní okresného súdu je zrejmé, že boli riadne v súlade so zákonom poučení, vrátane poučenia podľa § 130 ods. 2 Tr. por., ako aj, že vypovedali spontánne a dobrovoľne, bez akéhokoľvek nátlaku. Všetky výpovede svedkov, ktoré boli obvinenému na hlavnom pojednávaní prečítané za účelom spresnenia ich výpovedí resp. za účelom odstránenia rozporov, boli vykonané po začatí trestného stíhania tzv „vo veci“ podľa § 199 ods. 1 Tr. por. resp. po vznesení obvinenia podľa § 206 ods. 1 Tr. por.

Preto postup vyšetrovateľa polície resp. súdu bol plne lege artis a v súlade s požiadavkami zákona na rešpektovanie práv svedkov i obvineného. Preto jeho dovolacie námietky v tomto smere nie sú dôvodné.

Vo veci vykonané dôkazy boli súdom vykonané správne, v súlade so zákonom, tak ako na to poukázal aj odvolací súd vo svojom uznesení z 11. marca 2014, sp. zn. 2To/15/2014, ktorým bolo odvolanie obvineného (ako aj odvolanie prokurátorky) proti prvostupňovému rozsudku zamietnuté ako nedôvodné.

Dovolateľ ďalej namietal, že konajúce súdy nesprávne právne kvalifikovali jeho konanie podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. por. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák., keď jeho konanie posúdili ako konanie diera, pretože takáto okolnosť nie je z výsledkov dokazovania zrejmalá, pretože nebola vykonaná v jeho bydlisku domová prehliadka, pri ktorej by boli nájdené veci, svedčiace o takejto činnosti.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán.

V priebehu trestného konania boli v procesnom postavení svedka vypočutí Z. E., S. S., Y. E., L. I., výpovede svedkov Z. D. a S. H. a znalecké posudky boli prečítané a bol oboznámený celý rad listinných dôkazov. Stanovisko obvineného prezentované v odôvodnení dovolania, že súdy v rámci dokazovania nepostupovali zákonným spôsobom, nie je pravdivé a vyznieva značne subjektívne.

Proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania), je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meriotórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená vo vyššie citovanom ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Zásada voľného hodnotenia dôkazov, vybudovaná na vnútornom presvedčení znamená teda myšlienkovú činnosť, ktorá vytvára pre súd možnosť dostatočného priestoru v rámci vlastnej úvahy k tomu, aby sám určil rozsah dokazovania a vykonal prípadnú selekciu navrhovaných dôkazov procesnými stranami v obsahovom kontexte významu navrhovaných dôkazov niektorou z procesných strán v porovnaní s množstvom, kvalitou a závažnosťou tých dôkazov, ktoré už boli vo veci vykonané.

Z uvedených dôvodov dovoláciu námietku obvineného, spočívajúcu v tvrdení, že v predmetnej veci nebola vykonaná domová prehliadka resp., že neboli vykonané dôkazy, na základe ktorých bolo možné

ustáliť danú právnu kvalifikáciu jeho konania, je preto treba považovať z hľadiska naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. za irelevantnú.

V danej súvislosti najvyšší súd konštatuje, že v postupe orgánov činných v trestnom konaní, resp. konajúcich súdov nie je možné vidieť žiadne porušenie zákonných záruk spravodlivého procesu. Obsah trestného spisu neposkytuje žiaden podklad o tom, že by vyšetrovateľ v rámci prípravného konania a okresný, resp. krajský súd pri vykonávaní úkonov súdneho konania postupovali v rozpore s hore uvedenými zákonnými ustanoveniami, ako aj, že by vykonali relevantné dôkazy nezákonným spôsobom.

Dovolacími námietkami obvinený z veľkej časti poukazuje aj na nesprávne ustálenie skutkového stavu, namieta pochybenia v skutkových zisteniach ustálených vo veci skôr činnými súdmi a v nimi vykonanom hodnotení dôkazov. Pritom sa domáha tak podstatnej zmeny skutkových záverov, ktoré by viedli ku konštatovaniu, že stíhaného skutku sa nedopustil, napriek tomu že súdy oboch stupňov dospeli k opačnému záveru.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por., je že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia : správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky opakovane judikoval, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy preto viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvineného K. S. to teda znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák., zo spáchania ktorého trestného činu bol obvinený uznaný vinným.

Z uvedeného je zjavné, že v rozsahu námietok obvineného K. S. nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.